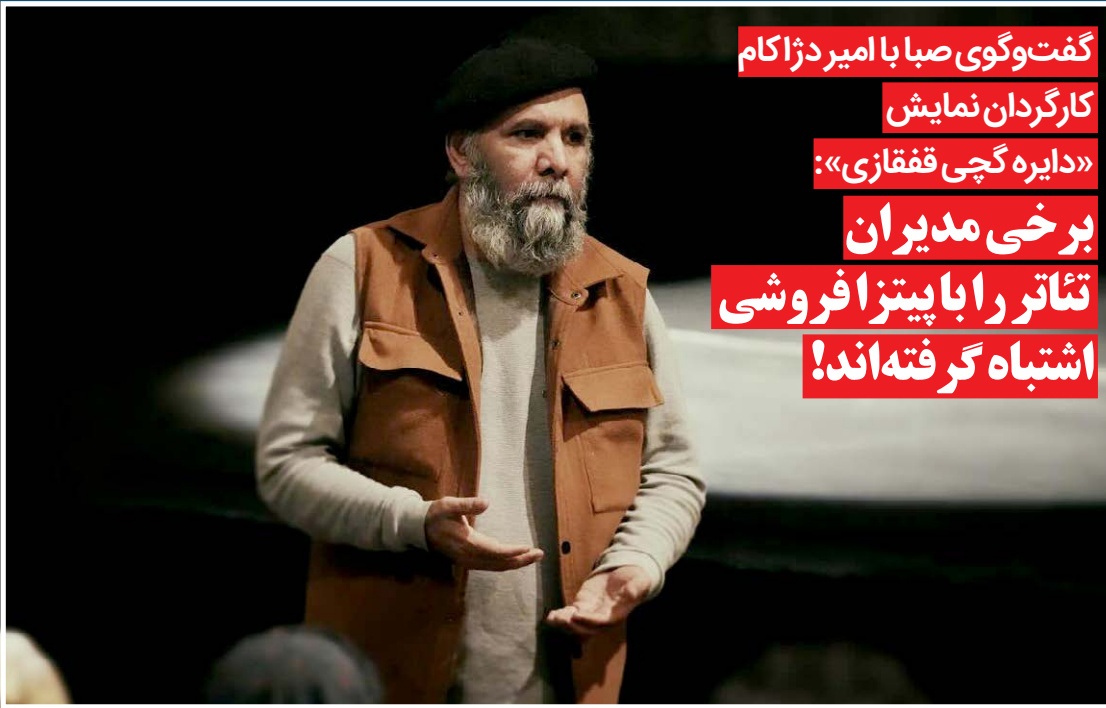

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت‌وگوی صبا با امیر دژاکام
کارگردان نمایش
«دایره گچی قفقازی»:
برخی مدیران
تئاتر را با پیتزافروشی
اشتباه گرفته‌اند!

۸۴ را با نمایشی که امروز روی صحنه برده است گفت «این نمایش بیست سال پیش با ۴ نفر و در چهل و پنج دقیقه اجرا می‌شده» و در آن سال‌ها دژاکام آرزو داشته که روزی بتواند این نمایش را در شمایل بزرگ‌تر به صحنه ببرد و امروز این نمایش حاصل کار گروهی صد نفر است. همچنین نمایشی که در آن سال‌ها به اجرا درآمده بر تکنیک متمرکز بوده است اما نمایش امروز روایتی برای عموم مردم است.

دژاکام بارها گفته است که برای صحنه بردن این نمایش تیر و ترکش‌های بسیاری به سمتش آمده‌اند! او در این باره توضیح داد: عده‌ای می‌گویند چرا سالن اصلی تئاتر شهر را در اختیار دژاکام گذاشته‌اند. سالن اصلی را به امیر دژاکام ندهند، به چه کسی بدهند؟ من در این سالن پیر شده‌ام و از سال شصت و نه در اینجا تئاتر به صحنه برده‌ام و تمام این نمایش‌ها هم مورد استقبال قرار گرفته‌اند. انتقاد دیگری که به دژاکام شده است عدم حضور سلبریتی در این نمایش است. گروهی اعتقاد داشتند که نقش اصلی نمایش، «گروشه»، را باید بازیگر استخوان خورد کرده‌ای ایفا کند، در صورتی که دژاکام معتقد است این نقش ویژه ال‌نا امیدوی بوده است و او برای گرفتن این نقش ۵ ماه جنگیده است.

انتقاد دیگری که برای این نمایش به دژاکام شده از سوی موافقان تئاتر تجاری است. دژاکام در این باره گفت: من با تئاتر تجاری مخالفم. سالن اصلی تئاتر شهر باید در اختیار تئاتر ملی باشد، اما مدیران کار بسیار اشتباهی می‌کنند که سالن‌های دولتی را در اختیار تاجران می‌گذارند.

دژاکام در آخر از درد و دل هایش گفت. از نظر او تئاتر فعالیت است برای فهم مشترک که اگر از بین برود، نیاز مهم مردم فراموش شده است. او ادامه داد: مدیرانی که فکر می‌کنند تئاتر باید درآمد زایی کند آن را با پیتزافروشی اشتباه گرفته‌اند. پول بلیت باید ارزان باشد تا مردم بتوانند تئاتر ببینند. کدام قشر می‌تواند بیلت ۱ میلیونی بخرد؟ دولت باید بخشی از این هزینه را بدهد و خرج هنرمند تئاتر هم درآورد. اصباحبر

دژاکام اعتقاد دارد دلیل حضور این بازیگران چهره در این نمایش مطرح بودنشان نیست بلکه صرفاً چون به نقش‌ها می‌آمدند و عضو گروه دژاکام هستند انتخاب شده‌اند و حضور این بازیگران کنار بازیگران جوان و تازه آموزش دیده هیچ عدم تعادلی را ایجاد نکرده است و نمی‌توان گفت که بازیگران جوان از بازیگران حرفه‌ای کم آورده‌اند. سبک نمایشنامه «دایره گچی قفقازی» اپیک است و رئال نیست. در این سبک مخاطب به فکر و داشته می‌شود و همواره به او یادآوری می‌شود که در حال تماشای نمایش است. به این ترتیب نمایش اپیک احساسات تماشاگر را بر می‌انگیزد، اما با بهره‌گیری از تکنیکی مثل وجود راوی به مخاطب یادآوری می‌کند که هر چه دیده فقط نمایش بوده است.

دژاکام در پاسخ به این سوال که مخاطب ایرانی با سبک اپیک در این نمایش چقدر کنار آمده گفت: بر اساس آنچه ما در سالن می‌بینیم مخاطب ایرانی کاملاً توانسته با این سبک کنار بیاید، زیرا مخاطبان هر لحظه با بازیگران می‌خندند و گریه می‌کنند و در آخر هم با تمام وجود تشویق و تشکر می‌کنند. داستان این نمایش در دل کودتا و جنگ داخلی روایت می‌شود. تجربه برشت از جنگ جهانی در نوشتن این نمایشنامه موثر بوده اما، امیر دژاکام نیز تجربه خود از جنگ را در «دایره گچی قفقازی» تجلی داده است.

او در این خصوص اذعان کرد: تجربه جنگ همیشه با ما می‌ماند و هیچ وقت از ما جدا نمی‌شود. من سعی کردم درد و رنج را سرخوشانه بیان کنم. جنگ را شوخی نگرفتم، جدی گرفتم. من رنج خود را امیدوارانه فریاد زدم. من با تمام دردهایم، با تمام رنج‌هایم و با تمام زخم‌هایم ۲ دستی تادم مرگ به زندگی چسبیدم. زندگی موهبتی از طرف خداوند است و من از این شکوه و جلال باید پاسداری کنم. ویژگی پاسداری از حیات شاد بودن در هنگام نداری و مصیبت است.

دژاکام پیشتر این نمایش را در سال هشتاد و چهار به روی صحنه برده بود. او در مورد تفاوت‌های اجرای این نمایش در سال

ملیکا تقوی - ملیکا قاسم‌زاده
گفت و گو

نمایش «دایره گچی قفقازی» به کارگردانی امیر دژاکام تا ۱۴ آذر روی صحنه اصلی تئاتر شهر اجرا می‌شود. این نمایش در ژانر تراژدی-کمدی است که به سرگذشت دختری کلفت به نام گروشه می‌پردازد. این دختر فرزند حاکم را در گیر و دار جنگ داخلی نجات می‌دهد و از او نگهداری می‌کند. در این باره با امیر دژاکام، کارگردان این اثر به گفت‌وگو پرداختیم. او به جذابیت‌های این نمایشنامه، سبک این نمایش، تجاری نبودن تئاتر و ... اشاره کرد. امیر دژاکام، اولین دلیل جذابیت این نمایشنامه را سخت بودن عنوان کرد و گفت: این نمایشنامه هل من مبارز می‌طلبید و به صحنه بردن آن کار هر کسی نبود.

این نمایش ۱۶ اپیزود دارد که هر اپیزود شامل چندین صحنه است علاوه بر آن تعداد زیادی بازیگر دارد که تمام این‌ها نشان از سخت بودن کارگردانی این نمایش دارند.

موضوع نمایش «دایره گچی قفقازی» عدالت است و از منظر دژاکام دلیل دیگر جذابیت این نمایشنامه موضوع آن است. دژاکام در این باره گفت: گاهی اوقات عدالت آن چیزی نیست که ما گمان می‌کنیم. گاهی مادر خونی می‌تواند نامهربان باشد و کسی که برای فرزند زحمت می‌کشد مادر است. حال این موضوع را به مالکیت تعمیم بدهید. زمین مال کسی است که روی آن کار می‌کند. پست و مقام مال کسی است که صلاحیت دارد. هر چیز بر اساس شایستگی باید سر جای خود قرار گیرد.

دژاکام دلیل سوم جذابیت این نمایشنامه را روزآمد بودن آن عنوان کرد و افزود «نمایشنامه «دایره گچی قفقازی» با جامعه ما همخوانی دارد» و دژاکام در مناسبت کارگردان روح زمان را در نمایشش گنجانده است.

این نمایش حدود هفتاد بازیگر دارد که از هنرجویان کلاس بازیگری دژاکام هستند، اما علاوه بر این بازیگرانی چون امیر کر بلائی‌زاده، رابعه اسکویی و سیاوش خیرابی در این نمایش ایفای نقش می‌کنند.

